

Nagovor predsednika Državnega sveta mag. Blaža Kavčiča
na **6. kongresu SKEI**
(Ljubljana, 15.6.2011)

Spoštovana podpredsednica Državnega sveta in predsednica SKEI gospa Lidija Jerkič, spoštovane delegatke in delegati 6. kongresa SKEI, cenjeni gostje iz tujine in domovine, gospe in gospodje,

dovolite mi, da vas pristrčno pozdravim v imenu Državnega sveta Republike in v svojem osebnem imenu. V veliko čast in veselje mi je, da sem danes med vami. Osrednje geslo kongresa - "Gradimo človeško sedanjost za konkurenčno prihodnost" je pritegnilo mojo pozornost in me navedlo k oceni, da se zavedate tako ključnih **vrednot**, kot tudi **ciljev** in **izzivov** sodobne družbe. To je pomembno, saj glavnim nosilcem politične in gospodarske moči žal ni jasno, kaj so pravi družbeni cilji in kaj so sredstva. Profit, gospodarska učinkovitost, konkurenčnost – da, to so pomembne kategorije, a jih velja razumeti zgolj kot sredstva za doseganje pravih in resnično pomembnih ciljev, to pa so kakovost življenja državljanov, pošteno plačilo za pošteno delo, svoboda in blaginja državljanov, skratka – človeška sedanjost in konkurenčna, a še vedno človeška prihodnost.

In verjetno je prav, da vam že takoj na začetku tudi izrečem **čestitke** za zmago na referendumu o pokojninskem zakonu. Vaša stališča so bila **ostra** in **jasna** in pokazali ste, da premorete spoštovanja vredno družbeno **moč**. Vendar pa nam vsem po superreferendumski nedelji **ni nič lažje**. Predvsem se je namreč pokazalo, da vlada, da celotna politična oblast uživa izjemno **nizko zaupanje**. Naj vam zato pogledam v oči in vas povabim k razmisleku **kako naprej**. Morda je prav prosvetljena misel sindikata lahko tisti manjkajoči, dovolj močni glas razuma za oblikovanje drugačnega, bolj poštenega, a hkrati motivirajočega družbenega dogovora. Sedanja smer družbenih in gospodarskih trendov namreč ni dobra – ne v svetu, ne v EU, ne pri nas – v Sloveniji!

Čas tranzicije politično - ekonomske ureditve družbenih odnosov je nedvomno zaznamovala še vedno aktualna privatizacija, različni stečaji in prisilne poravnave, sumljive dokapitalizacije, ustanavljanje hčerinskih družb in firm – poštnih nabiralnikov v davčnih oazah, nepravilnosti pri javnih razpisih, prestrukturiranje gospodarstva itd. Rezultat tega je prerazdelitev

družbene moči. Sedaj že lahko rečemo, da sta se v teh procesih oblikovali **dve eliti** – tista **družbeno koristna** in tista - bolj **plenilsko nadarjena**. Slednja kot mehanizem svojega delovanja uporablja koruptivne prijeme, posledice pa so vidne v **eroziji morale**, odpuščanju delavcev in pridobivanju vpliva v politiki. Posamezniki in skupine, ki so si zaradi slabe ali pomanjkljive zakonodaje prigrabili veliko osebno premoženje, okoli sebe pa napravili opustošenje, ti niso družbena elita, ampak **povzpetniki in plenilci**.

Zato sem že večkrat poudaril, da moramo v Sloveniji najti pristnejšo povezavo med politiko in javnim interesom. Kajti to neskladje postaja hud in osrednji razvojni problem Slovenije, saj so vsi glavni posli rezervirani za poslovno – politično – finančne - interese nekaterih skupin. Slovenija zato ne more iz paralize, krča neustvarjalnosti in negativnega stanja duha.

Temeljni problem obstoja in razvoja sodobne človeške družbe je odtujeni finančni kapital, katerega moč skokovito narašča, ki je že konec 90-ih let izgubil stik z realnim sektorjem in zaživel svoje gospodovalno, izkoriščevalsko in samozadovoljno življenje. Zato tudi ne bomo rešili ne grške ne kakšne druge krize samo z varčevalnimi ukrepi, ampak z ostro regulacijo finančnih trgov in omejitvijo delovanja transnacionalnih korporacij. Državni svet je zato prejšnji teden sprejel predlog Evropskemu parlamentu, da v sodelovanju z drugimi evropskimi institucijami oblikuje, sprejme in izvede ukrepe za zaščito kakovosti življenja državljanov EU v treh temeljnih točkah: 1. Finančna regulacija in zamrznitev kapitala v davčnih oazah; 2. Zaščita delovnih mest v EU in 3. Okrepitev vloge evra kot svetovne valute.

V takih okoliščinah je vloga sindikatov zelo pomembna. Vaša pogajalska moč je velika tako v odnosu do delodajalcev kot do vlade. Ne gre le za kratkoročne pravice delavstva, ampak tudi za bolj dolgoročna vprašanja nadaljnjega razvoja slovenskega gospodarstva in družbe kot celote.

Sindikati imate znanje in moč, da sooblikujete bolj svetlo prihodnost slovenskega delavstva in države. S tem, ko so v Državnem svetu prisotni tudi predstavniki sindikatov imate tudi moč, da sodelujete v zakonodajnem procesu. Dobra zakonodaja in njeno učinkovito izvajanje je pomemben ključ do **pravne** in **pravične** države, do družbenega ravnotežja, ki je ravnotežje

interesov in odnosov. Ravnotežje interesov dela in kapitala, učinkovitosti, konkurenčnosti, a tudi socialne pravičnosti, je temelj, na katerem lahko gradimo kakovost življenja že sedaj.

Državni svet je telo, ki v političnem sistemu omogoča nepoklicnim politikom, a profesionalcem na tipičnih interesnih družbenih področjih, da v politični sistem prinašajo sveža strokovna spoznanja, probleme in rešitve, ter življenjske povratne informacije o dejanskem delovanju zakonskih rešitev. Značilnost Državnega sveta je predvsem ta, da ni strankarsko zasnovan in obvladan, kar predstavlja možnost uveljavljanja mehanizma uravnotežanja in zavor na osnovi stališč tipičnih družbenih skupin in okolij. To je priložnost za bolj »prizemljeno«, bolj k dejanskim interesom državljanov usmerjeno politiko, za notranje uravnoteženo zastopanje tipičnih delov slovenske družbe, za rahlo omejitve izključne oblasti političnih strank. Priložnost za aktivnejšo prisotnost organizirane civilne družbe in lokalnih interesov v slovenski politiki. Po 19 letih delovanja Državnega sveta lahko ugotovimo, da institucija deluje, a tudi, da je vplivneži strankarske politike v glavnem ne marajo – podobno kot sindikatov.

Spoštovani,

sindikati ostajate tudi v družbi globalizacije nepogrešljiv element industrijske demokracije. **Socialni dialog** je v sleherni sodobni, socialni in demokratični državi ključni mehanizem stalnega, dinamičnega in poštenega urejanja družbenih odnosov. Tukaj je vaša vloga nenadomestljiva. Ob začetku današnjega kongresa vam čestitam za doslej opravljeno sindikalno delo. Čestitam vsem prejemnikom odličij SKEI Slovenije, vsem skupaj pa želim uspešen kongresni dan.

Hvala.